

Załącznik nr 8 do uchwały nr 1/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 3)

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA CEN KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Część I. Uwagi ogólne

§ 1. Przez kapitałowe papiery wartościowe rozumie się:

- 1) akcje i prawa poboru;
- 2) kwity depozytowe;
- 3) jednostki uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania;
- 4) inne papiery wartościowe obciążone ryzykiem cen kapitałowych papierów wartościowych;
- 5) element kapitałowy papierów wartościowych zamiennych na kapitałowe papiery wartościowe wymienione w pkt 1-4, wyodrębniony zgodnie z zasadami określonymi w § 7 załącznika nr 2 do uchwały.

§ 2. Pozycje pierwotne w kapitałowych papierach wartościowych wyznacza się zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 2 do uchwały, przy czym:

- 1) przez instrumenty bazowe należy rozumieć poszczególne kapitałowe papiery wartościowe;
- 2) przez parametry cenowe należy rozumieć ceny poszczególnych kapitałowych papierów wartościowych, z zastrzeżeniem § 11 pkt 2.

§ 3. Kapitałowe papiery wartościowe pomniejszające fundusze własne banku wyłącza się z rachunku pozycji w kapitałowych papierach wartościowych.

§ 4.1. Dla celów obliczania pozycji netto w poszczególnych kapitałowych papierach wartościowych, pozycje pierwotne wynikające z operacji na koszykach (indeksach) kapitałowych papierów wartościowych lub, z zastrzeżeniem § 16 pkt 2, z operacji na jednostkach uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania można:

- 1) rozkładać na pozycje pierwotne w poszczególnych kapitałowych papierach wartościowych zgodnie z ich aktualnym udziałem w koszyku (indeksie) lub jednostce uczestnictwa;
- 2) traktować jako pozycję pierwotną wynikającą z operacji na odrębnym kapitałowym papierze wartościowym, którego cena jest średnią ważoną ceną kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do koszyka (indeksu) lub jednostki uczestnictwa.

2. Bank, który dokonał kompensowania swoich pozycji w poszczególnych kapitałowych papierach wartościowych z pozycjami pierwotnymi wynikającymi z operacji na koszykach (indeksach) kapitałowych papierów wartościowych, zobowiązany jest do stosowania w rachunku pozycji pierwotnych narzutu w wysokości zabezpieczającej przed ryzykiem straty w wyniku zmiany ceny operacji, która nie byłaby w pełni skorelowana ze zmianą kursów akcji wchodzących w skład indeksu.

3. Bank stosuje odpowiednio postanowienia ust. 2, gdy posiada przeciwstawne pozycje w terminowych kontraktach na indeksy giełdowe, które nie są identyczne pod względem terminu realizacji kontraktu lub składu indeksu bądź też pod względem obu tych cech.

§ 5. Przez operacje na koszykach (indeksach) kapitałowych papierów wartościowych rozumie się:

- 1) terminowe kontrakty giełdowe typu „futures” na indeksy giełdowe akcji;
- 2) ekwiwalenty delta opcji na kontrakty określone w pkt 1;
- 3) ekwiwalenty delta opcji na indeksy kapitałowych papierów wartościowych.

§ 6. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych oblicza się jako jedną z poniższych sum:

- 1) sumy:
 - a) wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego cen kapitałowych papierów wartościowych z wyłączeniem jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, obliczonego zgodnie z zasadami określonymi w § 7,
 - b) wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych z wyłączeniem jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, obliczonego zgodnie z zasadami określonymi w § 8 – 10,

c) wymogu kapitałowego z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka cen jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, obliczonego zgodnie z zasadami określonymi w § 12 – 18;

2) sumy:

a) wymogu kapitałowego z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych z wyłączeniem jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, obliczonego zgodnie z zasadami określonymi w § 11 pkt 1 lub wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych z wyłączeniem jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, obliczonego zgodnie z zasadami określonymi w § 8 – 10 i wymogu kapitałowego z tytułu ogólnego ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych z wyłączeniem jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, obliczonego zgodnie z zasadami określonymi w § 11 pkt 2,

b) wymogu kapitałowego z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka cen jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, obliczonego zgodnie z zasadami określonymi w § 12 – 18.

Część II. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego cen kapitałowych papierów wartościowych

§ 7. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego cen kapitałowych papierów wartościowych oblicza się dla pozycji pierwotnych w kapitałowych papierach wartościowych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego jako 8% globalnej pozycji netto w kapitałowych papierach wartościowych.

Część III. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych

ZASADY OGÓLNE

§ 8. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych oblicza się dla pozycji pierwotnych w kapitałowych papierach wartościowych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego metodą podstawową, określoną w § 9, lub metodą uproszczoną, określoną w § 10.

METODA PODSTAWOWA

§ 9. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych oblicza się metodą podstawową, zgodnie z następującymi zasadami:

1) każdą pozycję pierwotną w danym kapitałowym papierze wartościowym (długą lub krótką) należy zaklasyfikować do jednej z następujących grup:

- pozycje w kapitałowych papierach wartościowych wynikające z transakcji terminowych, których przedmiotem są koszyki (indeksy) giełdowe uznanych giełd papierów wartościowych,
- pozycje w kapitałowych papierach wartościowych płynnych i zdywersyfikowanych,
- pozycje w kapitałowych papierach wartościowych emitowanych przez podmioty, które emitują instrumenty dłużne o niskim i obniżonym ryzyku szczególnym w rozumieniu załącznika nr 9 do uchwały, przy czym grupa nie obejmuje emitentów, dla których poziom ryzyka instrumentów dłużnych wynika z gwarantowania emisji, lub jej zabezpieczenia,
- pozostałe pozycje w kapitałowych papierach wartościowych;

2) następujące indeksy można traktować jako indeksy giełdowe uznanych giełd papierów wartościowych:

Lp.	Nazwa indeksu	Kraj
1	S&P All Ords	Australia
2	ATX	Austria
3	BEL20	Belgia
4	SaoPaulo – Bovespa	Brazylia
5	PX 50	Czechy
6	CSE M&P Gen	Cypr
7	OMX Copenhagen 20	Dania
8	DJ Euro STOXX 50	Indeks międzynarodowy
9	Euronext 100	Indeks międzynarodowy
10	OMX Tallin	Estonia
11	OMX Helsinki General	Finlandia
12	CAC40	Francja
13	Athens Gen	Grecja
14	IBEX35	Hiszpania
15	EOE25	Holandia

16	Hang Seng	Hongkong
17	ISEQ Overall	Irlandia
18	ICEX-15	Islandia
19	Nikkei225	Japonia
20	TSE35	Kanada
21	OMX Vilnius	Litwa
22	Lux General	Luksemburg
23	OMX Riga	Łotwa
24	MSE Share Index	Malta
25	IPC Index	Meksyk
26	DAX	Niemcy
27	Oslo All-Share	Norwegia
28	WIG20	Polska
29	PSI General	Portugalia
30	SAX	Słowacja
31	SBI 20	Słowenia
32	SMI	Szwajcaria
33	OMX Stockholm 30	Szwecja
34	S&P 500	USA
35	Dow Jones Ind. Av.	USA
36	NASDAQ	USA
37	BUX	Węgry
38	FTSE 100	Wielka Brytania
39	FTSE mid-250	Wielka Brytania
40	MIB 30	Włochy

- 3) przez kapitałowe papiery wartościowe płynne i zdywersyfikowane rozumie się kapitałowe papiery wartościowe spełniające jednocześnie trzy poniższe warunki:
- kapitałowy papier wartościowy ujęty jest w jednym z indeksów uznanych giełd papierów wartościowych,
 - utrzymywana przez bank pozycja netto w danym kapitałowym papierze wartościowym nie przekracza 10% globalnej pozycji brutto w kapitałowych papierach wartościowych,
 - łączna wartość utrzymywanych przez bank pozycji netto w poszczególnych kapitałowych papierach wartościowych, przekraczających 5% globalnej pozycji brutto, nie przekracza 50% pozycji globalnej brutto;
- 4) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego ceny danego kapitałowego papieru wartościowego oblicza się jako iloczyn pozycji netto w tym papierze wartościowym i stopy narzutu w wysokości:
- 0% – w przypadku papieru wartościowego zaliczonego do grupy, o której mowa w pkt 1 lit. a,
 - 2% – w przypadku papieru wartościowego zaliczonego do grupy, o której mowa w pkt 1 lit. b i c,
 - 4% – w przypadku papieru wartościowego zaliczonego do grupy, o której mowa w pkt 1 lit. d;
- 5) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego cen poszczególnych papierów wartościowych, obliczonych zgodnie z pkt 4.

METODA UPROSZCZONA

§ 10. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych oblicza się jako 4% globalnej pozycji brutto w kapitałowych papierach wartościowych, przy czym w rachunku tym nie uwzględnia się pozycji w kapitałowych papierach wartościowych, wynikających z terminowych transakcji giełdowych, których przedmiotem są koszyki (indeksy) uznanych giełd papierów wartościowych.

Część IV. Metoda wartości zagrożonej

§ 11. Bank może stosować metodę wartości zagrożonej do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych zgodnie z załącznikiem nr 19 do uchwały w zakresie:

- 1) ryzyka szczególnego i ryzyka ogólnego cen kapitałowych papierów wartościowych łącznie – przyjmując jako parametry cenowe ceny poszczególnych kapitałowych papierów wartościowych;
- 2) ryzyka ogólnego cen kapitałowych papierów wartościowych – przyjmując jako parametry cenowe indeksy rynków kapitałowych, na których są notowane poszczególne kapitałowe papiery wartościowe.

Część V. Wymóg kapitałowy z tytułu jednostek uczestnictwa funduszy zbiorowego inwestowania

§ 12. Z zastrzeżeniem § 13, wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego cen jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania, można obliczać jako sumę poniższych kwot:

- 1) 32% pozycji netto w każdej z jednostek uczestnictwa, z wyjątkiem jednostek uczestnictwa, o których mowa w pkt 2;
- 2) 20% pozycji netto w odniesieniu do jednostek uczestnictwa, dla których bank dokonuje obliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego oraz ryzyka szczególnego i ogólnego cen jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, zgodnie z § 16 załącznika nr 2 do uchwały.

§ 13. Bank może obliczać wymóg kapitałowy stosując zasady, o których mowa w § 15 – 18, w zakresie pozycji netto w jednostkach uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania założonych przez spółki nadzorowane przez właściwe władze lub mające siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub państw członkowskich, które spełniają następujące kryteria:

- 1) prospekt emisyjny instytucji zbiorowego inwestowania lub równoważny dokument określający:
 - a) kategorie aktywów, stanowiących lokaty,
 - b) odpowiednie ograniczenia inwestycyjne, jeśli występują, i metody ich obliczania,
 - c) maksymalny poziom dźwigni finansowej, jeśli jest dozwolona,
 - d) działania mające na celu ograniczenie ryzyka kontrahenta z tytułu inwestycji w pozagiełdowe finansowe instrumenty pochodne lub transakcji typu „repo”, jeśli takie transakcje są dozwolone;
- 2) publikowane są półroczne i roczne sprawozdania instytucji zbiorowego inwestowania, co umożliwi dokonanie oceny aktywów i zobowiązań, dochodu i operacji w okresie sprawozdawczym;
- 3) jednostki uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania podlegają codziennie wykupowi za gotówkę pochodzącą z aktywów własnych na żądanie posiadacza jednostek;
- 4) inwestycje w jednostki uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania są oddzielone od aktywów jednostki zarządzającej instytucją zbiorowego inwestowania;
- 5) bank przeprowadza odpowiednią ocenę ryzyka instytucji zbiorowego inwestowania.

§ 14. Zasady, o których mowa w § 15 – 18 mogą być stosowane w odniesieniu do instytucji zbiorowego inwestowania państwa trzeciego, jeżeli spełniają warunki określone w § 13.

§ 15. Jeżeli bank posiada informacje na temat codziennych lokat kapitałowych bazowych instytucji zbiorowego inwestowania, może dokonać przeglądu tych lokat w celu obliczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka ogólnego i szczególnego cen jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku lub zgodnie z metodą wartości zagrożonej określoną w załączniku nr 19 do uchwały, przy czym:

- 1) pozycje w jednostkach uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania traktuje się jak pozycje w lokatach bazowych tej instytucji;
- 2) dopuszcza się kompensowanie pozycji w inwestycjach bazowych instytucji zbiorowego inwestowania i w innych pozycjach posiadanych przez bank, jeżeli bank posiada taką ilość jednostek uczestnictwa, która pozwala na wykup lub tworzenie jednostek w zamian za lokaty bazowe.

§ 16. Bank może obliczać wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego cen jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku lub zgodnie z metodą wartości zagrożonej, określoną w załączniku nr 19 do uchwały, w odniesieniu do pozycji, które w założeniu służą odwzorowaniu struktury i wyników zewnętrznie generowanego indeksu albo stałego koszyka kapitałowych papierów wartościowych lub dłużnych papierów wartościowych, pod warunkiem, że spełnione zostały następujące warunki:

- 1) celem zezwolenia wydanego instytucji zbiorowego inwestowania jest odwzorowanie struktury oraz wyników zewnętrznie generowanego indeksu lub stałego koszyka kapitałowych papierów wartościowych lub dłużnych papierów wartościowych;
- 2) obliczona dla okresu co najmniej sześciu miesięcy korelacja pomiędzy dziennymi wahaniami cen jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania a wartością indeksu lub zawartym w nim koszykiem kapitałowych papierów wartościowych lub dłużnych papierów wartościowych wynosi co najmniej 0,9 – korelacja oznacza współczynnik korelacji między dziennymi dochodami z tytułu jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania dopuszczonej do obrotu na giełdzie a wartością indeksu lub zawartego w nim koszyka kapitałowych papierów wartościowych lub dłużnych papierów wartościowych.

§ 17. W przypadku, gdy bank nie posiada informacji na temat codziennych lokat bazowych instytucji zbiorowego inwestowania, może obliczać wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego cen jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- 1) pozycja netto w jednostkach instytucji zbiorowego inwestowania będzie określona jako bezpośredni udział w lokatach tej instytucji, których struktura jest oszacowana przy założeniu, że instytucja zbiorowego inwestowania w pierwszej kolejności inwestuje w najwyższym dozwolonym zakresie w te klasy aktywów, które wiążą się z najwyższym wymogiem kapitałowym z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego cen jednostek uczestnictwa tej instytucji, następnie zaś w porządku malejącym, aż do osiągnięcia limitu inwestycyjnego;
- 2) przy obliczaniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego cen jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, bank uwzględnia maksymalne ekspozycje pośrednie, wynikające z oszacowanej struktury lokat tej instytucji, określone poprzez proporcjonalne zwiększanie wielkości pozycji netto w jednostkach uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania aż do osiągnięcia maksymalnego dozwolonego poziomu ekspozycji z tytułu lokat bazowych;
- 3) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego cen jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania nie może być wyższy niż kwota obliczona na podstawie § 12.

§ 18. Bank może korzystać z obliczeń i informacji uzyskanych od innych podmiotów na temat wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego cen jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania objętych przepisami § 15 i 17, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym załączniku, upewniwszy się, co do prawidłowości takich obliczeń i sprawozdań.